

Myopatie asociovaná se statiny: klinické doporučení Slovenskej asociácie aterosklerózy a České společnosti pro aterosklerózu

Daniel Pella, Anna Gvozdjaková, Ján Lietava, Jana Tisoňová, Katarína Rašlová, Branislav Vohnout
(za Slovenskou asociaci aterosklerózy)

Michal Vrablík, Vladimír Bláha, Renata Cífková, Richard Česka, Tomáš Freiberg, Pavel Kraml, Jan Piňha,
Hana Rosolová, Vladimír Soška, Tomáš Štulc Hana Vaverková, Zuzana Urbanová (za Českou společnost
pro aterosklerózu)

Abstrakt

Nežádoucí účinky hypolipidemik a především statinů se dostaly v poslední době do popředí pozornosti. Obecně definujeme statinovou intoleranci jako přítomnost svalových obtíží nebo dalších nežádoucích příznaků (nebo laboratorních abnormalit) spojených s terapií statiny, které vede k jejímu vysazení, nebo znemožňují titraci léčby k dávce dostatečné k dosažení cílové hodnoty LDL-cholesterolu. Frekvence statinové intolerance se pohybuje v rozpětí od 1 % do 20 % v různých popsanych souborech. Nejdůležitější jsou se statiny spojené svalové obtíže, tzv. se statiny asociovaná myopatie (SAM). Protože neexistuje dostatečně specifický a senzitivní laboratorní marker SAM, je vhodné používání skórovacích systémů určujících pravděpodobnost SAM na základě charakteru symptomů. Existuje řada rizikových faktorů rozvoje SAM (včetně lékových interakcí), které musíme zhodnotit, a pokud možno, eliminovat, již před zahájením léčby. Z hlediska terapie je vhodné připomenout, že většina pacientů se SAM je schopna tolerovat jiný statin a/nebo jiné dávkování statinu. V případě úplné intolerance (po vyzkoušení nejméně 2 až 3 různých typů statinu) volíme terapii založenou na jiných hypolipidemicích. V tomto směru jsou jistě nadějí nové léčebné možnosti (především inhibitory PCSK9).

Klíčová slova: alternativní léčba – hypolipidemika – myopatie asociovaná se statiny – nežádoucí účinky – skórovací systém – statiny – statinová intolerance

Statin-associated myopathy: clinical guideline of Slovak Atherosclerosis Association and Czech Society for Atherosclerosis

Abstract

Side effects of lipid lowering drugs have gained much attention. In general, statin intolerance is defined as muscle or other adverse effects (or laboratory abnormalities) associated with statin treatment, which lead to its discontinuation or make the dose titration (and, thus, attaining LDL-cholesterol goals) impossible. The frequency of statin intolerance varies between 1% and 20% in different groups reported. The most important category is statin associated myopathy (SAM). As there is no laboratory marker of SAM with sufficient sensitivity and specificity, it is recommended to use a score system to assess the probability of SAM based on symptoms' characteristics. There are many risk factors of the development of SAM (including drug interactions) that should be evaluated (and eliminated, if possible) before the initiation of statin treatment. From the treatment point of view, it is necessary to mention most patients with SAM are able to tolerate another statin/alternative dosing of a statin. In case of absolute intolerance (e.g. intolerance of at least 2 or 3 different statins) non-statin lipid lowering drugs should be considered. Novel therapeutic options (PCSK9 inhibitors) seem to be very promising in this respect.

Key words: alternative therapy – lipid lowering drugs – score system – side effects – statins – statin associated myopathy – statin intolerance